

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ. Κώδικας : 106 79 Αθήνα
Πληροφορίες : Χ. Κυρλιγκίτση
Τηλέφωνο : 213 133 9776
e-mail : c.kyrligkitsi@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Βουλευτές του πίνακα διανομής
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθ. πρωτ. 4039/29.3.2024 ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 4039/29.3.2024 ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές του πίνακα διανομής, σας αναφέρουμε τα εξής:

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα την προηγούμενη δεκαετία πέρασε μια άνευ προηγουμένου δοκιμασία. Η εμπειρία αυτή -για λόγους μάλιστα που δεν οφείλονταν στις ίδιες τις τράπεζες αλλά στο Δημόσιο- κατέδειξε πως οι αλληπάλληλες ζημιογόνες χρήσεις τελικά πληρώνονται από τους πολίτες: διότι τυχόν κατάρρευση των τραπεζών, οδηγεί είτε σε ανακεφαλαιοποίηση που πληρώνεται από τους φορολογούμενους είτε οδηγεί σε κουρέματα καταθέσεων, είτε σε συνολική οικονομική κατάρρευση. Επομένως, η κερδοφορία των τραπεζών είναι σημαντικό στοιχείο προόδου, προκειμένου εκείνες να μπορούν να επιτελέσουν το ρόλο τους.

Η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, έχει αναλάβει μια σειρά σημαντικών μεταρρυθμίσεων και παρεμβάσεων για να καταστεί εύρωστο, διότι αυτή είναι η βασική προϋπόθεση για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, για τη στήριξη των επιχειρήσεων, για να προχωρήσουμε μπροστά με οικονομική ασφάλεια, όπως όλα τα προηγμένα κράτη.

Ειδικότερα μάλιστα, τους τελευταίους εννιά μήνες, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει αναπτύξει δράσεις σε επτά άξονες:

1. Δώσαμε τη δυνατότητα και σε μη τραπεζικά ιδρύματα να χορηγούν δάνεια, στεγαστικά και κάποιας μορφής, επιχειρηματικά δάνεια (Ν.5072/2023). Η δυνατότητα αυτή δόθηκε ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός προς όφελος των δανειοληπτών, σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και την πρακτική άλλων κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Καταστήσαμε απολύτως αφορολόγητη την απόκτηση έντοκων γραμματίων του Δημοσίου (Ν.5045/2023). Επομένως, στείλαμε ένα μήνυμα για τα χαμηλά επιτόκια των καταθέσεων προς όλες τις κατευθύνσεις και δώσαμε στους πολίτες περαιτέρω δυνατότητες, ώστε πέρα από τις καταθέσεις ταμιευτηρίου και από τα άλλα τραπεζικά προϊόντα στα οποία το επιτόκιο είναι υψηλότερο, να αγοράζουν και έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου με επιτόκιο που τώρα κυμαίνεται μεταξύ 3,5%-4%.

3. Θεσπίσαμε την υποχρέωση των servicers που χειρίζονται κόκκινα δάνεια, να ενημερώνουν τους δανειολήπτες σε σχέση με τον λογαριασμό τους, με τα οφειλόμενα, με κάθε σχετική λεπτομέρεια (ν. 5072/2023). Ήδη εδώ και μερικές εβδομάδες, οι δανειολήπτες των οποίων τα δάνεια διαχειρίζονται οι servicers, έχουν αυτήν την αυτονόητη δυνατότητα ενημέρωσης.

4. Εκσυγχρονίσαμε, διευρύνουμε και επιταχύνουμε τον εξωδικαστικό μηχανισμό, χάρη σε όσα θεσμοθετήθηκαν τον Δεκέμβριο 2023. Συμπεριλαμβάνονται: επιπλέον κούρεμα έως 28% της οφειλής σε δάνεια με εμπράγματη εξασφάλιση, μείωση του επιτοκίου για όλες τις ρυθμίσεις οφειλών στο 3% για 3 έτη, αλλά και υποχρέωση για τις τράπεζες, τους servicers και το Δημόσιο, να αποδεχτούν την πρόταση του εξωδικαστικού μηχανισμού για τους ευάλωτους οφειλέτες. Καθιερώθηκε μια οιονεί «υποχρεωτικότητα» για τους ευάλωτους. Τα αποτελέσματα είναι ήδη ορατά: τον Μάρτιο 2024, υποβλήθηκαν 6.525 νέες αιτήσεις- δηλαδή υπερδιπλάσιες από το μέσο όρο των αιτήσεων που έγιναν ανά μήνα, εντός του 2023. Ο μέσος όρος μέσα στο 2023 ήταν 3.400 αιτήσεις. Έτσι το πρώτο τρίμηνο του 2024 υποβλήθηκαν 19.320 νέες αιτήσεις, έναντι περίπου 9.500 αιτήσεων που έγιναν το πρώτο τρίμηνο του 2023. Συνολικά μέχρι σήμερα, μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού, 29.000 Ελληνίδες και Έλληνες, έχουν ρυθμίσει χρέη που ξεπερνούν τα 11 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνεχίζουμε με εντεινόμενους ρυθμούς.

5. Προχωρήσαμε αποφασιστικά στην αποεπένδυση του Δημοσίου από τα μερίδια του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στις συστημικές και μη συστημικές τράπεζες, με μεγάλη επιτυχία. Αυτή η στρατηγική κρίνεται ήδη ως ιδιαίτερα επιτυχής, με την προσέλκυση σημαντικών εγχώριων αλλά και διεθνών επενδυτών (όπως η UniCredit), την επαναλαμβανόμενη πολλαπλή υπερκάλυψη των εκδόσεων και την επίτευξη υψηλών τιμών διάθεσης. Η αποεπένδυση εντασσόμενη στη συνολική στρατηγική της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και λαμβάνοντας υπόψιν τα οφέλη του PSI, έχει ήδη αποδώσει οφέλη για το Δημόσιο ως σήμερα, περίπου 3,5 με 4 δις ευρώ. Συνεχίζουμε τις διαδικασίες αποεπένδυσης ώστε οι ελληνικές τράπεζες να επιστρέψουν στην κανονικότητα, και να καταστούν πιο ανταγωνιστικές, πιο ανθεκτικές στις νέες προκλήσεις. Η διαδικασία της αποεπένδυσης στις τράπεζες επιδρά θετικά, συνολικά στην οικονομία, στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Λειτουργεί αναπτυξιακά και στέλνει θετικά μηνύματα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

6. Στηρίζουμε και προβάλλουμε τα εναλλακτικά συστήματα άμεσων πληρωμών στην Ελλάδα, όπως το «IRIS», όπου υπάρχουν: α) μηδενικές προμήθειες στις συναλλαγές από πολίτη σε πολίτη μέχρι το ποσό των 500 ευρώ, από το κινητό β) μηδενικές προμήθειες στις συναλλαγές μεταξύ πολίτη και ελεύθερου επαγγελματία και πάλι για ποσό μέχρι 500 ευρώ, για τον πολίτη γ) πολύ χαμηλότερες προμήθειες για τους επαγγελματίες επιτηδευματίες σε σχέση με τις εναλλακτικές μεθόδους πληρωμών. Το σύστημα θα διευρυνθεί μέχρι το τέλος της χρονιάς και θα καταστεί υποχρεωτικό για να καλύψει όχι μόνο ελεύθερους επαγγελματίες, αλλά κάθε μορφής επιχείρηση με την οποία συναλλάσσεται ο μέσος πολίτης.

7. Αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες για τη μείωση των χρεώσεων και στα POS, ιδιαίτερα όταν αφορούν σε μικρού ύψους συναλλαγές. Ήδη χάρη στα μηνύματα που στείλαμε, υπήρξε θετική κινητικότητα στο συγκεκριμένο τομέα. Ωστόσο, για να επιτευχθούν άμεσα αποτελέσματα, αναλαμβάνουμε νομοθετική πρωτοβουλία για τη μείωση κατά 50% των προμηθειών μέσω POS για επιχειρήσεις που διενεργούν συναλλαγές, έως 10 ευρώ.

Οι πρωτοβουλίες έχουν ως στόχο ένα εύρωστο τραπεζικό σύστημα, με κερδοφορία, που θα στηρίζει τις ελληνικές επιχειρήσεις και την κοινωνία. Η **διασφάλιση της σταθερής, θετικής, πορείας του τραπεζικού συστήματος συνδέεται άμεσα και με την εν γένει φορολόγηση των τραπεζών**, αλλά και με τον λεγόμενο αναβαλλόμενο φόρο, DTC. Θετικά αποτελέσματα για

τις τράπεζες, συνεπάγονται και θετικά αποτελέσματα για το Δημόσιο, καθώς έτσι θα διευθετηθεί ταχύτερα, η εκκρεμότητα με τον αναβαλλόμενο φόρο και τη στήριξη που παρασχέθηκε στις τράπεζες, την περασμένη δεκαετία. Αντιθέτως, ζημιογόνες διαχειρίσεις στις τράπεζες δεν ωφελούν ούτε το Δημόσιο ούτε τους φορολογούμενους.

Ασφαλώς, μολονότι η κυβέρνηση στηρίζει το τραπεζικό σύστημα με στόχο την κερδοφορία και την ευρωστία του, τυχόν φαινόμενα αυθαιρεσίας και απληστίας δεν θα γίνουν ανεκτά. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού ήδη προέβη στις αναγκαίες κινήσεις σχετικώς με ζητήματα εναρμονισμένων πρακτικών στις προμήθειες. Η δε Κυβέρνηση κινείται έχοντας ως υψηλή προτεραιότητα τον ανταγωνισμό στο τραπεζικό σύστημα με μέτρα όπως αυτά προαναφέρθηκαν. Διότι ο ανταγωνισμός είναι το κλειδί για μια λειτουργία των τραπεζών όχι μόνο επ' ωφελεία των μετόχων τους, αλλά επ' ωφελεία των καταθετών, των δανειοληπτών και συνολικότερα των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Περαιτέρω, τα στοιχεία δείχνουν ότι ήδη κινούμαστε προς αυτή την κατεύθυνση:

- Καταγράφεται σημαντική μείωση συνολικώς των κόκκινων δανείων- όχι μόνο στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών αλλά και στους servicers: από 92 δις ευρώ το 2019, σε 73 δις ευρώ το 2023- και σε αυτό συνετέλεσαν τόσο ο εξωδικαστικός μηχανισμός όσο και μια σειρά από άλλες διευθετήσεις.

- Αυξήθηκαν οι καταθέσεις: από 150 δις ευρώ το 2019, στα 195 δις ευρώ περίπου, στο τέλος του 2023.

- Η τραπεζική πιστωτική επέκταση ενισχύθηκε -έστω, βαθμιαία- σε σχέση με το 2019. Παρά τις έντονες και αλλεπάλληλες ανισορροπίες στο διεθνές περιβάλλον και την άνοδο των επιτοκίων, υπάρχει συνεχής βελτίωση των συνθηκών παροχής χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας, των επιχειρήσεων όσο και των νοικοκυριών.

Ειδικότερα, **για τη στήριξη της ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων**, αξιοποιούνται κεφάλαια από το ΕΣΠΑ, από το Ταμείο Ανάκαμψης και από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Στο Ταμείο Ανάκαμψης το 47% των συμβασιοποιημένων επενδυτικών σχεδίων αφορά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ μετά την αναθεώρηση του Ταμείου

Ανάκαμψης, εξασφαλίσαμε επιπλέον 450 εκ. ευρώ για το σκέλος των με επιστρεπτέων επιδοτήσεων και επιπλέον 5 δις ευρώ για το σκέλος των δανείων σε επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και οι μικρομεσαίες. Από την άλλη πλευρά, στο ΕΣΠΑ της περιόδου 2021 – 2027 που για την επιχειρηματικότητα αφορά αποκλειστικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» έχει συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης περίπου 4 δις ευρώ. Η δε Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, μόνο το 2023 εκταμίευσε δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συνολικού ύψους 933 εκ. ευρώ. Εξακολουθούν να υπάρχουν διαθέσιμα κονδύλια στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για ψηφιακές και πράσινες δράσεις, που φτάνουν σχεδόν τα 600 εκ. ευρώ.

Τα ανωτέρω στοιχεία επιβεβαιώνουν αφενός πως τα τελευταία χρόνια έχει συντελεστεί μεγάλη πρόοδος αφετέρου πως η Κυβέρνηση συνεχίζει την προσπάθεια, βασισμένη στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και με σεβασμό των κανόνων που τίθενται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τον SSM και την Τράπεζα της Ελλάδος. Ο προσανατολισμός παραμένει σταθερός για την ενίσχυση του ανταγωνισμού μέσα στο τραπεζικό σύστημα, που συνιστά βασική προϋπόθεση για μια ομαλή λειτουργία των τραπεζών, των επιχειρήσεων και της εθνικής οικονομίας.

Τέλος, για την πληρότητα της απάντησης, σας επισυνάπτουμε την υπ' αριθμ. πρωτ. 55354 ΕΞ 2024/16.4.2024 απάντηση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, με το συνημμένο υπ' αριθμ. πρωτ. 346/8.4.2024 έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος και το υπ' αριθμ. πρωτ. 27/11.4.2024 έγγραφο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

1. Αποστολάκης Στεφάνου Γεώργιος
2. Βορύλλας Δημητρίου Ανδρέας
3. Βρεττός Δημητρίου Νικόλαος
4. Δελβερούδης Βαγιάνου Κομνηνός
5. Κουρουπάκη Ιωάννη Ασπασία
6. Νατσιός Ιωάννη Δημήτριος

7. Οικονομόπουλος Παναγιώτη Τάσος
8. Παπαδόπουλος Δημητρίου Νικόλαος
9. Ρούντας Ναπολέοντος Γεώργιος
10. Τσιρώνης Μιχαήλ Σπυρίδων

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: 7 ΣΕΛ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Υπηρεσία Συντονισμού